

POSTANOWIENIE

L., dnia 17 października 2022 r.

Sąd Rejonowy w Legnicy V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący : sędzia Edyta Zaczowska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2022 r. w Legnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu upadłościowym A. M. – osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

w przedmiocie umorzenia zobowiązań lub ustalenia planu spłaty wierzycieli

postanawia :

I. umorzyć zobowiązania upadłego A. M. (PESEL: (...)) powstałe przed datą ogłoszenia upadłości, tj. 21.10.2021 r. bez ustalania planu spłaty wierzycieli, z wyłączeniem zobowiązań określonym w treści art. 491²¹ ust 2 pu ,

II. obciążyć Skarb Państwa-Sąd Rejonowy w Legnicy tymczasowo pokrytymi kosztami postępowania A. M. .

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 7 października 2022 r. syndyk masy upadłości w postępowaniu upadłościowym A. M. poinformował Sąd, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 491¹⁶ ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe. Podał, że stanowiska w sprawie informacji o przesłankach do umorzenia zobowiązań nie zajął żaden wierzyciel oraz upadły.

W treści informacji Syndyk podał, że w toku postępowania upadłościowego nie stwierdził żadnej okoliczności uzasadniającej uznanie, że upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień w sposób celowy, w szczególności przez trwonienie części składowych majątku oraz celowe nieuregulowanie wymagalnych zobowiązań. Syndyk wskazywał, że w jego ocenie w sprawie istnieją przesłanki uzasadniające umorzenie zobowiązań upadłego bez ustalania planu spłaty wierzycieli z uwagi na sytuację zdrowotną upadłego, którą Syndyk w sposób szczegółowy opisał.

Upadły w piśmie skierowanym do Syndyka wskazał, że prosi o umorzenie zobowiązań bez ustalania planu spłaty wierzycieli z uwagi na swoją osobistą sytuację zdrowotną i finansową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Upadły ma 63 lata, nie posiada żadnego majątku. Ma wykształcenie zawodowe budowlane lecz nigdy nie pracował w zawodzie. A. M. posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dnia 20 stycznia 2003 r. w treści którego wskazano, że niepełnosprawność datuje się od dnia 20 stycznia 2003 r. i ma charakter trwały. Przyczyną niepełnosprawności jest dysfunkcja narządu ruchu a wg orzeczenia upadły może wykonywać pracę w warunkach chronionych .

Upadły pracuje w (...) spółka z o.o. na stanowisku pracownik ochrony na obiekcie w wymiarze 1 etatu na czas nieokreślony. Otrzymuje wynagrodzenie średnio 2.901,31 zł brutto tj. 2.392,92 zł netto .

A. M. nie posiada osób na utrzymaniu , prowadzi jednoosobowo gospodarstwo domowe. Mieszka w L., jest najemcą lokalu o powierzchni 21 m² .

Miesięczne koszty utrzymania upadłego obejmują: 240 zł – czynsz, 100 zł – prąd , 300 zł – leki i usługi medyczne, 50 zł – środki czystości, 100 zł – telefon, 300 zł - dojazdy do pracy , 50 zł - karta na basen , 1.200 zł – wyżywienie . łącznie koszty utrzymania upadłego wynoszą 2.340 zł miesięcznie . Brak jest przesłanek do stwierdzenia, by upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Z uwagi na brak środków finansowych do rozdysponowania w masie (...) nie sporządził planu podziału.

Dowód:

- sprawozdanie ogólne o stanie masy upadłości,
- informacja o przesłankach do umorzenia zobowiązań z załącznikami.

Sąd stwierdził, co następuje:

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodziły przesłanki zawarte w art. 491¹⁶ ust. 1 ustawy prawo upadłościowe (dalej p.u.)

Zgodnie z art. 491¹⁶ ust. 1 p.u. sąd umarza zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeśli osobista sytuacja upadłego w oczywisty sposób wskazuje, że jest on trwale niezdolny do dokonywania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli.

W myśl art. 491¹⁴ ust. 1 p.u. po upływie terminu do zgłaszania wierzytelności i przeprowadzeniu likwidacji majątku wchodzącego w skład masy upadłości syndyk składa sądowi projekt planu spłaty wierzycieli z uzasadnieniem albo informację, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 491^{14a} ust. 1 lub art. 491¹⁶ ust. 1 lub 2a.

Z kolei art. 491¹⁵ ust. 4 stanowi, że sąd nie jest związany stanowiskiem upadłego oraz wierzycieli co do treści planu spłaty wierzycieli. Ustalając plan spłaty wierzycieli, sąd bierze pod uwagę możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu oraz ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności oraz stopień zaspokojenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

Zgodnie z art. 491^{14a} ust.1 p.u. sąd wydaje postanowienie o odmowie ustalenia planu spłaty wierzycieli albo umorzenia zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli lub warunkowego umorzenia zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeżeli:

- 1) upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień w sposób celowy, w szczególności przez trwonienie części składowych majątku oraz celowe nieregulowanie wymagalnych zobowiązań,
- 2) w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości w stosunku do upadłego prowadzono postępowanie upadłościowe, w którym umorzono całość lub część jego zobowiązań, chyba że ustalenie planu spłaty wierzycieli lub umorzenie zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli lub warunkowe umorzenie zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Art. 491¹⁶ ust. 1 p.u. umożliwia sądowi umorzenie zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeśli osobista sytuacja upadłego w oczywisty sposób wskazuje, że jest on trwale niezdolny do dokonywania jakichkolwiek

spłat w ramach planu spłaty wierzycieli. Powołany przepis powinien być jednak stosowany wyjątkowo, wobec osób, które wskutek czynników niezależnych od siebie nie są w stanie dokonywać jakichkolwiek spłat wierzycieli. Niewątpliwie chodzi tu o sytuacje, kiedy wiek, choroba, niedołężność, upośledzenie z jednej strony ograniczają lub eliminują możliwości zarobkowe, a z drugiej strony zwiększają uzasadnione koszty życiowe. Ustalając plan spłaty, sąd powinien kierować się możliwościami zarobkowymi upadłego, a nie jego aktualnymi dochodami. Czynnikiem umożliwiającym ewentualne umorzenie zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty może być ewentualnie fakt, że na utrzymaniu upadłego osiągającego niewielkie dochody są osoby, wobec których ciąży na nim obowiązek alimentacyjny. Natomiast aby zastosować art. 491¹⁶ ust. 1 p.u. opisane wyżej okoliczności muszą mieć charakter trwały. Oznacza to, że upadły musi być niezdolny do spłat nie tylko w chwili orzekania, ale również w późniejszym okresie. Taka sytuacja zachodzi, gdy ciężka choroba upadłego pozbawia go możliwości zarobkowania, bez rokowań na poprawę w najdłuższym możliwym okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli. Z kolei nie można mówić, że sytuacja upadłego jest „trwała”, gdy w jego życiu wystąpią przejściowe trudności, jak problemy ze znalezieniem pracy czy przejściowe problemy zdrowotne, nawet jeżeli utrzymują się od dłuższego czasu, jeśli z istoty swej nie mają charakteru trwałego.

W postępowaniu upadłościowym A. M. nie przeprowadzono likwidacji majątku, jako że upadły nie posiadał majątku podlegającego likwidacji, a syndyk na zasadzie (...) ust. 1 p.u. pismem z dnia 15 lutego 2022 r. złożył sądowi informację, że zachodzą przesłanki, o których mowa art. 491¹⁶ ust. 1pu.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodziły przesłanki uzasadniające zastosowanie powołanego art. 491¹⁶ ust. 1 p.u., przede wszystkim ze względu na sytuację zdrowotną oraz finansową upadłego. Jak wynikało z pisma syndyka z dnia 7 października 2022 r. upadły posiada bardzo poważne problemy zdrowotne. W roku 2003 uzyskał orzeczenie o niepełnosprawności o charakterze trwałym, które zostało wydane na stałe z powodu dysfunkcji narządu ruchu. Może pracować w warunkach chronionych ale też wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji. Pracuje na stanowisku pracownika ochrony, zgodnie z orzeczeniem o niepełnosprawności a zatem w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe. Dodatkowego zatrudnienia, czy też pracy w wyuczonym zawodzie upadły z powodów zdrowotnych nie może podjąć. W tej sytuacji, zwłaszcza biorąc pod uwagę konieczność ponoszenia kosztów utrzymania upadłego, zwłaszcza kosztów utrzymania mieszkania, wyżywienia oraz kosztów leczenia należy uznać okoliczności przytoczone przez Syndyka za uzasadnione i przyjąć, że środki pieniężne, którymi dysponuje upadły pozwalają mu na zaspokojenie wyłącznie podstawowych potrzeb. Według ustalonego stanu faktycznego upadły nie ma realnej szansy na poprawę swych warunków materialnych, a tym bardziej wzbogacenia się. Nie ulegnie poprawie również stan jego zdrowia, co więcej z upływem lat problemy z narządem ruchu mogą się pogłębiać.

Rozważając wniosek Syndyka oraz analizując sytuację finansową upadłego Sąd sięgnął również do obiektywnych, publikowanych regularnie wskaźników finansowych, znanych jako minimum socjalne. Zakres i poziom zaspokajanych potrzeb na poziomie minimum socjalnego winny zapewnić takie warunki, aby umożliwić reprodukcję sił życiowych człowieka, posiadanie i wychowanie potomstwa oraz utrzymanie minimum więzi społecznych w czasie pracy, nauki i wypoczynku. Minimum socjalne oznacza zaspokajanie potrzeb konsumpcyjnych na relatywnie niskim poziomie, ale uwzględniającym zalecenia nauki (zwłaszcza w zakresie wyżywienia), odpowiadającym powszechnie przyjmowanym normom obyczajowym i kulturowym (rekreacja, uczestnictwo w kulturze) oraz obowiązującym normom prawnym (między innymi w zakresie oświaty, ochrony zdrowia). Wzorzec minimum socjalnego jest modelem zaspokajania potrzeb na generalnie niskim poziomie, ale jeszcze wystarczającym dla reprodukcji sił witalnych człowieka na każdym etapie jego biologicznego rozwoju, a kluczowy jest warunek utrzymywania więzi ze społeczeństwem. Z tego względu w koszyku minimum socjalnego znajdują się nie tylko dobra służące zaspokojeniu potrzeb egzystencjalnych (żywność, odzież i obuwie, mieszkanie, ochrona zdrowia czy higiena), ale także niezbędne do wykonywania pracy (transport lokalny i łączność), kształcenia (oświata i wychowanie dzieci), utrzymywania więzi rodzinnych i kontaktów towarzyskich oraz skromnego uczestnictwa w kulturze. Według wyliczeń Instytutu Pracy i (...) wysokość takiego minimum w jednoosobowym pracowniczym gospodarstwie domowym w II kwartale 2022 r. wynosiło 1.471,66 zł na osobę. Co prawda upadły dysponuje dochodem wyższym niż wysokość minimum socjalnego, jednakże w przypadku upadłego pod uwagę muszą być brane dwie bardzo istotne okoliczności, a mianowicie faktyczny i realny koszty jego

utrzymania oraz koszty leczenia, które są przez niego comiesięcznie ponoszone jak również powszechną tendencją wzrostu cen i kosztów utrzymania, tak mocno odczuwalną zwłaszcza w okresie ostatnich miesięcy.

W ocenie Sądu comiesięczne dochody pozwalają wyłącznie na pokrycie niezbędnych wydatków upadłego, wiążących się ze skromną egzystencją. Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż w przedmiotowej sprawie spłaty na poziomie nawet kilkudziesięciu złotych miesięcznie, rozdzielone między wierzycieli nie miałyby dla nich jakiegokolwiek wartości ekonomicznej. Takie działanie skutkowałoby zaś generowaniem nieadekwatnych, dodatkowych kosztów związanych z obsługą ewentualnego planu spłaty wierzycieli. Dodatkowo należy dodać, że ustalenie miesięcznej raty nawet w symbolicznej kwocie bez wystarczającego prawdopodobieństwa, że plan spłaty będzie realizowany, byłoby niehumanitarne i sprzeczne z ideą upadłości konsumenckiej. Zasady doświadczenia życiowego wskazują bowiem, iż sytuacja życiowa i materialna upadłego nie ulegnie gwałtownej i diametralnej poprawie. Działanie takie natomiast doprowadziłoby do niedostatku upadłego, który już w obecnej sytuacji funkcjonuje w zasadzie na granicy ubóstwa. Wielkość spłat dla poszczególnych wierzycieli powinna być wypadkową kwoty, jaką dłużnik jest w stanie miesięcznie przeznaczyć na spłatę wierzycieli. W przypadku jednak upadłego żadna tego typu kalkulacja nie pozwala na przyjęcie, że osiąmane przez niego dochody pozwolą zaspokoić wierzycieli, a pozostała kwota pozwoli na zapewnienie kosztów jego utrzymania.

W sprawie okolicznością istotną jest również fakt, że w toku postępowania upadłościowego A. M. niepokrytymi kosztami postępowania został obciążony Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Legnicy. Koszty postępowania upadłościowego są natomiast zaspokajane z masy upadłości w pierwszej kolejności (art. 343 i art. 344 Prawa upadłościowego), zatem nawet ustalenie planu spłaty wierzycieli z miesięczną ratą w wysokości 100 zł oraz przy uwzględnieniu maksymalnego okresu spłaty 36 miesięcy, nie doprowadziłoby do zgromadzenia środków pozwalających na pokrycie w całości kosztów postępowania upadłościowego, a więc nie doprowadziłoby również do zaspokojenia w żadnym stopniu wierzycieli upadłej.

Sytuacja osobista upadłego w oczywisty sposób wskazuje na jego trwałą niezdolność do dokonywania jakichkolwiek spłat. Jednocześnie w przypadku upadłego nie zachodzą negatywne przesłanki z art. 491^{14a} ust.1 p.u., które uniemożliwiają umorzenie zobowiązań, dlatego też Sąd odstąpił od ustalenia planu spłaty i wydał postanowienie o umorzeniu zobowiązań.

Podkreślić również należy, że przebieg postępowania nie ujawnił podstaw do jego umorzenia w sankcyjnym trybie z art. 491¹⁰ ust. 2 lub 2a p.u.

Mając na względzie powyższe Sąd na podstawie art. 491¹⁶ ust. 1 p.u. orzekł jak w pkt I postanowienia umarzając wszystkie zobowiązania upadłego A. M. powstałe przed ogłoszeniem upadłości bez ustalania planu spłaty wierzycieli, a ponadto kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Na koniec wskazać należy, że zgodnie z art. 491¹⁴ ust. 4 p.u. sąd ustala plan spłaty wierzycieli albo w przypadku, o którym mowa w art. 491¹⁶ust. 1 lub 2a, umarza zobowiązania upadłego bez ustalania planu spłaty wierzycieli lub warunkowo umarza zobowiązania upadłego bez ustalania planu spłaty wierzycieli albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 491^{14a} ust. 1, po przeprowadzeniu rozprawy, jeżeli upadły, syndyk lub wierzyciel złożył wniosek o przeprowadzenie rozprawy. O terminie rozprawy zawiadamia się upadłego i syndyka oraz wierzyciela, który złożył wniosek o przeprowadzenie rozprawy. Oznacza to, że wydanie ww. postanowień wymaga przeprowadzenia rozprawy tylko jeśli upadły, syndyk lub wierzyciel złożył wniosek o przeprowadzenie rozprawy. Natomiast jeżeli takiego wniosku nie było sąd rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym. W niniejszej sprawie nie złożono wniosku o przeprowadzenie rozprawy, wobec czego postanowienie o umorzeniu zobowiązań upadłego wydano na posiedzeniu niejawnym.